

ประเด็นคำถาม

การศึกษาการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์สำหรับพื้นที่จัดตั้งโรงไฟฟ้าถ่านหินในภาคใต้

1. ความคืบหน้าการดำเนินงานของคณะกรรมการ ฯ รายละเอียดการดำเนินการในขั้นตอนต่างๆ เป็นอย่างไร

“ขณะนี้ คณะกรรมการ ฯ SEA ได้จัดทำข้อกำหนดการศึกษาการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) สำหรับพื้นที่จัดตั้งโรงไฟฟ้าถ่านหินในภาคใต้ โดยยึดหลักการศึกษา SEA ครั้งนี้ ต้องตอบโจทย์ครอบคลุมทุกทางเลือกการพัฒนา ที่สามารถตอบคำถามต่อภาคประชาชน และผู้เกี่ยวข้องได้ รวมทั้งยังสามารถใช้ประกอบการตัดสินใจของรัฐบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพในการจัดหาพื้นที่ตั้งโรงไฟฟ้าในภาคใต้ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนบนพื้นฐานที่การยอมรับของประชาชน

โดยเบื้องต้นได้ประมาณการงบประมาณสำหรับการว่าจ้างที่ปรึกษาเข้ามาดำเนินการศึกษา ฯ ครั้งนี้ ที่วงเงิน 50 ล้านบาท และคาดว่าจะใช้เวลาไม่เกิน 1-2 เดือนจากนี้ ที่จะสามารถได้ที่ปรึกษามาดำเนินการศึกษาต่อไป

ด้านการดำเนินการภายหลังที่สามารถคัดเลือกที่ปรึกษาได้แล้ว คณะกรรมการฯ จะได้ร่วมกันพิจารณาข้อเสนอโครงการ ฯ ว่าสอดคล้องกับ TOR หรือไม่ โดยจะให้ข้อเสนอแนะการปรับปรุงข้อเสนอโครงการให้ เป็นไปตามที่ TOR กำหนดไว้ ทั้งนี้ ในขั้นตอนต่อไป เมื่อสามารถอนุมัติโครงการและเริ่มมีการศึกษา SEA แล้ว คณะกรรมการฯ พร้อมจะร่วมให้ความเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา และคอยกำกับดูแล ให้ที่ปรึกษาสามารถดำเนินการศึกษาอย่างเข้มงวดและรัดกุมที่สุด”

2. ความคาดหวังจากที่ปรึกษาซึ่งจะเข้ามาดำเนินการ จะได้รับการตอบรับจากประชาชนในพื้นที่หรือไม่

“คณะกรรมการฯ ขอให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นต่อทีมงานที่ปรึกษา ซึ่งจะเข้ามาดำเนินการศึกษา SEA ครั้งนี้ และขอยืนยันว่า ได้ให้ความสำคัญกับการคัดเลือกที่ปรึกษา ที่ทุกขั้นตอนเปิดกว้างและมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยมีการเปิดเผยรายละเอียดของข้อกำหนด TOR ผ่านสื่อมวลชนทุกแขนงไปแล้ว หากประชาชน หรือผู้ที่สนใจมีข้อสงสัย ข้อเสนอแนะ สามารถส่งคำถามได้ที่ e-mail : contact@energy.go.th

ซึ่งแนวทางการดำเนินงานทั้งหมด ตามขั้นตอนต่างๆ ที่ปรึกษาต้องดำเนินการศึกษาภายใต้หลักวิชาการ ภายใต้การกำกับของคณะกรรมการฯ ซึ่งเชื่อว่าหากยึดหลักวิชาการ และมีความโปร่งใสในแต่ละขั้นตอน ก็จะช่วยทำให้ได้รับการตอบรับจากประชาชนที่ดีในพื้นที่”

3. ทางออกที่คณะกรรมการฯSEA จะดำเนินการเป็นแนวทางแก้ไขปัญหาการก่อสร้างโรงไฟฟ้าภาคใต้หรือไม่

“การศึกษาการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) ถือเป็นการศึกษาหาทางออกในประเด็นปัญหาต่างๆ ที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล มีประเทศมากกว่า 60 ประเทศนำมาใช้เพื่อหาทางออกจากปัญหาต่างๆ ซึ่งถือเป็นกติกาสากลที่ยอมรับได้ และในประเทศไทยเอง ก็ไม่ได้เป็นเรื่องใหม่ เพราะได้มีการศึกษามาก่อนหน้านี้ และที่สำคัญกำลังจะมีกฎหมายรองรับในการศึกษา ที่คาดว่าจะประกาศได้ในเร็วๆ นี้

จึงมั่นใจว่า คณะกรรมการ ฯ ได้วางกรอบการทำงานใน TOR การศึกษา ฯ ครั้งนี้ ไว้เป็นอย่างดีและขั้นตอนต่างๆ มีการเปิดเผยและโปร่งใส พอที่จะทำให้เชื่อมั่นได้ว่าการศึกษา SEA ซึ่งครอบคลุมทุกทางเลือกการพัฒนา รวมถึงมุ่งเน้นกระบวนการการมีส่วนร่วมในรูปแบบต่างๆ ในทุกขั้นตอนของการศึกษา จะเป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาโรงไฟฟ้าภาคใต้เพราะสามารถตอบคำถามต่อภาคประชาชนและผู้เกี่ยวข้องได้ในทุกด้านตลอดจนใช้ประกอบการตัดสินใจของรัฐบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นที่ยอมรับ”

4. กรอบการดำเนินงานภายในระยะเวลา 9 เดือนที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานกำหนดไว้ จะทำได้ทันหรือไม่ และหากเกิดการต่อต้านหรือมีกระแสคัดค้าน จะมีแนวทางการแก้ไขอย่างไร

“การศึกษา SEA ซึ่งครอบคลุมการพัฒนาในทุกทางเลือก จำเป็นต้องใช้ระยะเวลาศึกษา การทำกระบวนการมีส่วนร่วม และดำเนินการอย่างรอบคอบ ดังนั้นการดำเนินงานในระยะเวลา 9 เดือนตามกรอบ MOU ซึ่งเป็นข้อตกลงเบื้องต้นจากกลุ่มคัดค้าน และกลุ่มผู้สนับสนุนโรงไฟฟ้าถ่านหิน อาจมีเวลาไม่เพียงพอในการศึกษาให้ครอบคลุมตามกรอบของ SEA ได้ จึงจำเป็นต้องชี้แจงให้ทุกฝ่ายเข้าใจร่วมกัน

อย่างไรก็ตาม เพื่อให้ได้คำตอบกับรัฐบาล รวมทั้งกลุ่มผู้คัดค้านและกลุ่มสนับสนุนโรงไฟฟ้าถ่านหิน คณะกรรมการฯ กำหนดใน TOR ให้การศึกษาใน 5 เดือนแรกจะต้องนำเสนอผลการศึกษาเพื่อให้ได้คำตอบในเบื้องต้นว่าควรมีโรงไฟฟ้าถ่านหินหรือไม่ ถ้าคำตอบว่า ควรมี ในเบื้องต้นควรจะอยู่ที่พื้นที่ใดหรือถ้าคำตอบชี้ชัดว่าไม่ควรมี และจะมีทางเลือกโรงไฟฟ้าหลักที่ใช้เชื้อเพลิงใดทดแทน หรือจะมีทางเลือกอื่นในการพัฒนาพลังงานอย่างไร เป็นต้น”

5. ดำเนินการแล้วจะได้รับการยอมรับจากทั้งสองกลุ่มหรือไม่

“สำหรับข้อดีของการทำในระดับแผนหรือนโยบายจะพิจารณาทางเลือกต่างๆ ขึ้นมาอย่างครอบคลุมทุกมิติ จะอธิบายได้ว่า ทำไมถึงเลือก และเหตุผลที่ไม่เลือก หรือการตัดโครงการใดๆ ออก ก็จะสามารถอธิบายให้สังคมเข้าใจได้ เชื่อว่ากระบวนการที่เปิดกว้าง และเปิดให้มีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่ม จะเป็นทางออกแก้ปัญหา นอกจากนี้ การศึกษาทางเลือกต่างๆ ในทุกทางเลือก จะประเมินผลกระทบทุกด้านทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยี ซึ่งจะยิ่งส่งผลให้มีข้อมูลประกอบการพิจารณาและตัดสินใจได้มากขึ้น

ทั้งนี้ การจะเป็นที่ยอมรับจากทั้ง 2 กลุ่มหรือไม่นั้น ขึ้นอยู่กับเรื่องที่จะศึกษาที่ต้องทำให้ประชาชนยอมรับให้ได้ โดยเชื่อว่า หากมีการดำเนินงานตามขั้นตอนต่างๆ ของ SEA ได้อย่างครบถ้วน ก็คาดว่าจะได้รับการยอมรับได้ ซึ่งอาจจะไม่สามารถให้ยอมรับได้ทั้ง 100% แต่คนที่ไม่เห็นด้วยก็ขอให้มีส่วนน้อย ซึ่งโครงการฯ ต่าง ๆ ก็จะสามารถดำเนินการต่อไปได้”
